

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการทางกายภาพบำบัดของภาคเวชศาสตร์ฟื้นฟู โรงพยาบาลศิริราช ศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการทางกายภาพบำบัด เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการทางกายภาพบำบัดของผู้ป่วย จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ และเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้บริการทางกายภาพบำบัดของผู้ป่วย จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ป่วยที่มาใช้บริการทางกายภาพบำบัดภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟูของโรงพยาบาลศิริราช ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง สิงหาคม 2551 จำนวนประมาณ 300 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ป่วยที่มาใช้บริการทางกายภาพบำบัด เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (simple random sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การจัดทำโครงสร้างของแบบสอบถาม ให้มีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามมี 2 ส่วนคือ

ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ สมรส อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่สอง พฤติกรรมการใช้บริการทางกายภาพบำบัดโรงพยาบาลศิริราช จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่สาม ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการ แผนกกายภาพบำบัดของโรงพยาบาลศิริราช ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ต (Likert) โดยแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านกระบวนการให้บริการจำนวน 10 ข้อ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ จำนวน 10 ข้อ รวม 20 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้กรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์ของการวิจัย เป็นการศึกษาความเที่ยงตรง (validity) ของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้คำถามชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ตรงประเด็น และเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการทางกายภาพบำบัด ของโรงพยาบาลศิริราช ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9012

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ป่วยที่มาใช้บริการทางกายภาพบำบัด ได้กรอกแบบสอบถาม และรอรับคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมา 172 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม จะนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ทุกชุด และนำมาลงรหัส ประมวลผลข้อมูล หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และพฤติกรรมการใช้บริการทางกายภาพบำบัดโดยใช้ความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการแผนกกายภาพบำบัด โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการแผนกกายภาพบำบัดของผู้ป่วย จำแนกลักษณะประชากรศาสตร์ โดยใช้ t-test และ F-test
4. เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้บริการทางกายภาพบำบัดของผู้ป่วย จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ โดยใช้ ไค – สแควร์ (χ^2)
5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ เพื่อทดสอบความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ของค่าเฉลี่ยแต่ละคู่ โดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test, χ^2 และ LSD ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย

สูตร	\bar{X}	=	$\frac{\sum fx}{n}$	
	\bar{X}	=	ค่าเฉลี่ย	
	$\sum fx$	=	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน	
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สูตร	SD	=	$\sqrt{\frac{\sum fx^2}{n} - \left[\frac{\sum fx}{n}\right]^2}$	
	SD	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	$\sum fx$	=	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน	
	$\sum fx^2$	=	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนนแต่ละ	
			จำนวนที่ยกกำลังสอง	
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	

3. การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

สูตร $t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$

t = การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1, n_2 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (analysis of variance) (Best and Kahn, 1998, p. 406)

สูตร $F = \frac{MS_b}{MS_w}$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน (variance ratio)

MS_b = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ เพื่อทดสอบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใช้วิธีของ LSD (Least Significant Difference)

สูตร $LSD = t_\alpha \sqrt{MS_w \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}$

LSD = Least Significant Difference

t = การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

MS_w = ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนภายในกลุ่ม

n_1, n_2 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

6. การทดสอบความแตกต่างของความถี่ ใช้ ไค-สแควร์ (χ^2) (Harris, 1998, p. 402)

สูตร
$$\chi^2 = \sum \frac{(O-E)^2}{E}$$

χ^2 = ค่าไค-สแควร์

O = ความถี่ที่ศึกษามาได้ (Observed frequency)

E = ความถี่ที่หวังไว้โดยทฤษฎี (Expected frequency)

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี